

פרשת צו

תשע"ט

"וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לָהּ. אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ וּגו'" (ויקרא ז, יא-יב).

התורה אומרת שאם - נגיד - היה חולה והבריא, ומביא קרבן תודה, אז צריך לאכול את הקורבן ביום ולילה עד חצות - לא כמו שלמים רגילים שיש לו זמן עד שני ימים - וגם להביא עם זה עוד ארבעים לחם. מתוכם ארבעה הכוהנים מקבלים, אבל שלושים ושישה הוא צריך לאכול.

את הכמות הגדולה הזאת קשה לאכול ביום אחד, אז לכן הוא מזמין אתו עוד אורחים שיאכלו אצלו - כדי לפרסם את הנס, כך הסבירו את הטעם.

התורה רוצה שיהיה מוכרח לפרסם את הנס, יזמין הרבה אורחים לסעודות וממילא יתפרסם הנס.

התורה רוצה לפרסם הנס.

לכן גם בפורים חשובה כל כך המצווה של פרסומי ניסא.

בגמרא מחלוקת (מגילה ו ע"ב), בשנה מעוברת כמו השנה, אם לעשות פורים באדר ראשון או באדר שני.

אנחנו פוסקים שבאדר שני. אחד הטעמים שאמרו בגמרא הוא לסמוך גאולה לגאולה, גאולה של פורים לגאולה של מצרים.

מה העניין בזה? לסמוך גאולה לגאולה?

אפשר לסמוך את פורים לט"ו בשבט. למה לסמוך אותו לפסח?

יש עניין, כי גאולת שושן יכולה להראות כגאולה טבעית.

מי שקורא את המגילה בלי מדרשי חז"ל, רק מה שכתוב במגילה, יכול לחשוב שהדברים הלכו בדרך הטבע.

המלך התקוטט עם אשתו - הוא לא הראשון מן הסתם ולא האחרון שהתקוטט עם אשתו.

אחר כך הציעו לו לקחת אישה חדשה - גם כן סביר שהמלך לקח אישה חדשה.

אחר כך שניים רצו לרצוח את המלך - גם זה היו כבר הרבה מקרים, חלק שהצליחו חלק שלא הצליחו.

אחר כך קם איזה ראש ממשלה אנטישמי שרוצה להשמיד את היהודים - גם זה לצערנו, אנחנו יודעים שזה לא המקרה היחיד.

ואחר כך, הלובי היהודי הצליח בכל זאת להסתדר ולהתגבר על ראש הממשלה האנטישמי.

זה דברים שיכולים להיות, זה לא כל כך נראה ניסים. לכן צריך להסמיך את זה לגאולה של מצרים.

בגאולה של מצרים הרי אין שום ספק שהיו ניסים: שהמים נהפכו לדם, צפרדעים, כינים וכן האלה. אין שם שום ספק, הכל ניסים.

אז שהגאולה של מצרים תלמד אותנו על הגאולה של שושן, שמי שבמצרים גאל אותנו, הוא זה שגאל אותנו בשושן.

לא דרך הטבע, לא לובי יהודי, לא שום דבר, אלא רק ידו של הקדוש ברוך הוא הייתה בשושן, כמו שהייתה במצרים.

גם הדבר הגדול שחז"ל אומרים (שבת פח ע"א) שבשושן **"הדור קבלוה בימי אחשורוש"** - גם זה, במגילה זה לא כתוב.

חז"ל מוסרים לנו כך, במגילה זה לא כתוב.

בלי חז"ל, באמת לא מבינים את גודל הדברים שהיו שם.

זה עיקר הנס, לכן עשו את פורים בימים **"אֲשֶׁר נָחַו בָּהֶם הַיְהוּדִים"** (אסתר ט, כב).

שהדור קיבלוה זה לא בזמן שהייתה גזירה, בזמן שנלחמים עדיין באויבים. אז הייתה עדיין אותה גיגית שהייתה במעמד הר סיני.

עכשיו, אחרי שנסתלקה הגיגית ומקבלים את התורה, אז זה **"הדור קבלוה בימי אחשורוש"** - קבלת התורה מרצון.

זה דבר גדול בפורים.

שאלו (מגילה יד ע"א) הרי: למה לא אומרים הלל בפורים? אמרו: **"קרייתא זו הלילא"**.

כי באמת ניסים גלויים לא היו שם, אלא כל הקריאה זה ההלל הגדול.

לדעת, להבין מתוך כל מה שמסופר שם ולראות את יד ה' בכל הדברים - זה ההלל של פורים לפי דיעה אחת בגמרא.

הגמרא אומרת (שבת קיח ע"ב) שכל **"הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף"**. זה כי הוא מראה כאילו רק בניסים יכול העולם להתקיים, אנחנו צריכים להאמין שה' יכול

גם בדרך הטבע.

בפורים אנחנו מראים שה' יכול בדרך הטבע להציל אותנו גם כן.

ראינו שבשלושה ימים, דברים יכולים להתהפך מן הקצה אל הקצה.

בשלושה עשר בניסן כותבים את הגזירה על היהודים, ובשישה עשר בניסן כבר תולים את המן על העץ. אחר כך עוד לוקח כמה זמן עד שמבטלים את הגזירה, אבל ראש

הצוררים כבר נתלה על העץ.

אז רואים את השגחת ה' - מי שמבין שזה מעשה ניסים, שאין טבע.

כמו שהרמב"ן אומר (שמות יג, טז) ש"אין שום טבע ולא מנהגו של עולם כלל".

אין דבר שהולך בדרך הטבע. באמת, כמו שבמצרים הכל היה בניסים, גם כאן הכל היה בניסים, וגם בכל יום ויום, **"נִסְיָהּ שֶׁבְּכָל יוֹם עֲמֹנִי"**.

אנחנו צריכים לדעת את זה.

כשבן אדם נושם, איך המכונה הזו בתוכו כל הזמן שואפת אוויר ופולטת אוויר, שואפת ופולטת? מי מכריח אותנו? כשהוא ישן, מי מכריח אותו לנשום הלאה? הקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם, זה לא מעצמו. כל פעולות הגוף: מחזור הדם, העיכול של המזון, הברירה הטבעית של המזון בתוך הגוף, כל הדברים. אנחנו כל כך מורגלים בהם, אבל האמת היא שהם מעשי ניסים כולם. אלא שהם ניסים שבדרך הטבע, ולכן לא מקריבים עליהם קרבן תודה. אבל, להכיר בכל זמן **"עַל נְסִיף שְׁבַכְל יוֹם עִמָּנוּ"** - זה ודאי צריך להכיר, ולהודות לה' על הניסים שבכל יום.

תשפ"ב

"זֹאת תֹּרַת הַמִּנְחָה וְכו' וְהַנֹּתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אֶהָרֵן וּבְנָיו" (ויקרא ו, ז-ט).
 הקומץ והלבונה מקריבים לה', **"וְהַנֹּתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אֶהָרֵן וּבְנָיו"**.
 זה איך שיהודי רגיל מביא מנחה. אבל כשכהן מביא מנחה אז הדין שונה: **"וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֹאכַל"**. לא אוכלים אותה בכלל, שורפים את הכל לה'.
 צריך טעם - למה החילוק בין מנחת ישראל למנחת כהן?

כמדומני הטעם הפשוט הוא, שכשישראל נתן מנחה - מנחה לא עולה הרבה. לפי המחירים בימי חז"ל מנחה הייתה בפרוטה. אז כשישראל מביא מנחה אז הוא נתן פרוטה לה'. את הקומץ שרף על המזבח, את השאר אכלו הכוהנים, אז הוא נתן פרוטה לה'. אבל כשכהן מביא מנחה, אז הוא ישרוף את הקומץ על המזבח והשאר יאכל - אז הוא לא נתן כלום. הוא נתן פחות מפרוטה לה', קומץ מתוך פרוטה. לכן **"כָּל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֹאכַל"**. אמנם אפשר היה לעשות ששני כהנים, כל אחד מי שמביא מנחה - אם ראובן מביא מנחה, שמעון יאכל אותה, לא ראובן. אבל אז גם, אז יעשו חליפין - פעם ראובן יביא ושמעון יאכל, ופעם שמעון יביא וראובן יאכל, אז יוצא שלא נתנו כלום לה'.

לכן התורה הקפידה ש**"כָּל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֹאכַל"**.
 אולי זה הטעם, שאדם צריך להרגיש שהוא נותן משהו. כשהוא נותן פחות מפרוטה הוא לא נתן כלום, לא מרגיש את זה בכלל.

גם בקניינים אולי. אישה לא מתקדשת בפחות משווה פרוטה. הגמרא אומרת (קידושין ג ע"א) ש**"אשה בפחות משווה פרוטה לא מקניא נפשא"**, זו גרסה אחת בגמ'.
 גרסה אחת בגמ'.

אבל גרסה אחרת ש"אשה בפחות משווה פרוטה לא מקניא", לא נקנית בפחות מפרוטה (עי"ש בתוספות) -

מפני שלא נתת כלום, אתה לא מרגיש חשיבות במקח הזה.

קנית אישה בזיל הזול, בלי כלום.

בן אדם צריך להרגיש מה שהוא עושה, ולא שיהיה בלתי נרגש.

במקח וממכר גם כן אומרים "פרוטה קונה".

זה לפי הרגשת הלב בדברים.

כשאנחנו מגיעים למצוות של פורים גם כן - מתנות לאביונים.

אולי יוצאים בפרוטה, אבל בפחות מפרוטה ודאי לא יוצאים (מ"ב תרצד, סק"ב).

הוא לא מרגיש שהוא נתן משהו לאביון.

התורה לא צריכה כסף, לה' יש כל הכסף שבעולם ויותר מזה, "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב" (חגי

ב. ה.). התורה רוצה את הלב שלך.

ואתה לא מרגיש כלום כשאתה נותן פחות מפרוטה, אתה לא מרגיש שום דבר.

במשלוח מנות כבר הדין אחרת, שצריך גם שהמקבל יהיה לו שמחה בזה,

אז צריך לפי חשיבותו של המקבל לתת לו משלוח מנות.

אבל בפחות מפרוטה אין לב, והתורה לא רוצה כסף - היא רוצה לב.

במה שבן אדם לא מרגיש אין כאן לב שלו.

כל מה שהתורה רוצה זה שתיתן לה'.

ה' לא צריך את המתנה שלך, ה' צריך את הלב שלך.

כי אם הלב שלך אין כאן, אז אין טעם בקורבנות.

שמואל מוכיח את שאול בהפטרה שקראנו השבוע (שמואל א טו, כב): "הַחֶפֶץ לָהּ בְּעֹלֹת

וּזְבָחִים כְּשִׁמְעַ בְּקוֹל ה'".

ה' לא צריך את הקורבנות. יש לה' בהמות כמה שהוא רוצה, ואם חסר יכול לברוא עוד.

ה' רוצה שאתה תצייט לה', את הלב שלך ה' רוצה, ולא משהו אחר.

את הפסוק הזה קראנו בגלל פרשת זכור, אבל הוא בעצם מתאים גם לפרשת ויקרא.

כי בכל הקורבנות בויקרא, ה' לא צריך את הקורבנות שלך, ה' רוצה את הלב שלך.

אם תיתן את הלב לה', זה שווה יותר מכל הבהמות.

